

Warszawa, 22 września 2021 r

Szanowny Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Senacka Komisja Budżetu i Finansów
Publicznych

Szanowny Panie Przewodniczący,

W imieniu niżej wskazanych izb bilateralnych, które wchodzą w skład International Group of Chambers of Commerce - IGCC) (dalej: IGCC) zwracamy się z prośbą o uwzględnienie postulatów dotyczących zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: **ustawa o CIT**) w zakresie wprowadzenia tzw. **minimalnego podatku dochodowego**, tzw. ukrytej dywidendy oraz podatku od przerzuconych dochodów, których wprowadzenie przewiduje projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532 wraz z autopoprawką, druk sejmowy nr 1532-A, dalej: **Projekt**).

POSTULATY

- I. Przedsiębiorcy stowarzyszeni w IGCC stanowczo sprzeciwiają się wprowadzeniu tzw. **minimalnego podatku dochodowego** z powodów wskazanych poniżej i postulują wprowadzenie do Projektu poprawki polegającej na wykreśleniu art. 2 pkt 46 oraz wprowadzenie zmian dostosowujących w pozostałych przepisach polegających na wykreśleniu odesłań do art. 24ca.
- II. Przedsiębiorcy postulują wprowadzenie niezbędnych poprawek w przepisach dotyczących tzw. ukrytej dywidendy oraz podatku od przerzuconych dochodów tj.:
 1. uwzględnienie - jak miało to miejsce w przypadku uchylanego art. 15e - ochrony zapewnianej przez uprzednie porozumienie cenowe (APA) również w odniesieniu do tzw. podatku od przerzucanych dochodów oraz przepisów o tzw. ukrytej dywidendzie;
 2. uwzględnienie - jak miało to miejsce w przypadku uchylanego art. 15e - możliwości niestosowania ograniczenia prawa do zaliczania kosztów uzyskania przychodów na podstawie przepisów o ukrytej dywidendzie (art. 16 ust. 1 pkt 15b) do wydatków bezpośrednio związanych z wytworzeniem lub nabyciem przez podatnika towaru lub świadczeniem usług;
 3. uwzględnienie - jak miało to miejsce w przypadku uchylanego art. 15e - możliwości niestosowania przepisów o podatku od przerzuconych dochodów (art. 24aa) do wydatków na usługi niematerialne i opłaty licencyjne bezpośrednio związanych z wytworzeniem lub nabyciem przez podatnika towaru lub świadczeniem usług;
 4. w art. 24aa ust. 10 - włączenie do listy państw - obok państw UE i EOG - także Wielkiej Brytanii oraz Konfederacji Szwajcarskiej.

UZASADNIENIE

I. Minimalny podatek dochodowy

1. Brak dialogu Ministra Finansów z biznesem

Przepis art. 24ca został wprowadzony do Projektu już po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, na etapie przesyłania Projektu do Sejmu. **Przedsiębiorcy nie mieli więc możliwości wypowiedzenia się co do skutków ekonomicznych proponowanego rozwiązania, a będą one drastycznie niekorzystne dla całej gospodarki.**

IGCC pragnie podkreślić, że wprowadzenie podatku przychodowego nie tylko nie było objęte Projektem zaprezentowanym przedsiębiorcom w końcu lipca do konsultacji, ale także, przedstawiciele rządu jeszcze dwa tygodnie temu twierdzili, że prace w tym kierunku nie są prowadzone (np. <https://biznes.trojmiasto.pl/Czy-Polski-Lad-da-sie-lubic-Minister-twierdzi-ze-krjytyka-jest-potrzebna-n159095.html>).

Wprowadzenie tak radykalnej zmiany bez przeprowadzenia jakichkolwiek konsultacji w tym zakresie, bez jakiegokolwiek zapowiedzi na licznych prezentacjach Ministerstwa Finansów (dalej również: MF) dotyczących zmian przewidzianych w Projekcie (nazywanym „Polskim Ładem”) i - jak się wydaje - bez głębszych analiz i przygotowania budzi **zdecydowany sprzeciw przedsiębiorców** i z pewnością **nie służy budowaniu zaufania na linii państwo - przedsiębiorca**, ani możliwości nawiązania dialogu pomiędzy administracją i biznesem, na który MF tak często się powołuje, w tym również na swoich oficjalnych stronach internetowych (np. <https://www.gov.pl/web/finanse/dialog-z-biznesem-minister-finansow-rozmawia-z-przedsiębiorcami>).

2. Skutki pośpiesznego wprowadzania zmian do Projektu

W efekcie tak pośpiesznego i nieskonsultowanego działania **przepisy Projektu nie tylko odbiegają od oficjalnych zapowiedzi Ministra Finansów** (jak chociażby w przypadku podatników, którzy będą podlegać nowemu podatkowi - przedstawiciele MF twierdzili, że obejmie on tylko największe podmioty, głównie zagraniczne, tymczasem na podstawie przepisów Projektu, podatek zapłaci także np. mikrofirma), ale także są **sformułowane w sposób nieprecyzyjny, a w niektórych przypadkach oczywiście błędny** (jak w przypadku uchylenia art. 15e i jednocześnie wprowadzenia - w tym samym Projekcie - nowych odesłań do tego - uchylanego właśnie artykułu).

O niskiej jakości legislacyjnej Projektu świadczy także fakt złożenia autopoprawki rządowej (druk sejmowy nr 1532-A) już w tydzień po opublikowaniu nowej wersji Projektu, na dwa dni przed planowanym pierwszym czytaniem Projektu na posiedzeniu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Niestety, autopoprawka wydaje się uwzględniać interesy tylko wybranych grup podatników.

Powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują, że **Projekt nie został wystarczająco dopracowany, a skutki jego wprowadzenia nie są właściwie rozpoznane przez projektodawcę.**

Przedsiębiorcy stowarzyszeni w IGCC stanowczo podkreślają, że wprowadzanie radykalnych, bardzo niekorzystnych i nieuzasadnionych zmian w przepisach podatkowych z tak krótkim czasem na dostosowanie realnie odbija się na możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Dlatego przedsiębiorcy zwracają uwagę, że przeprowadzanie swego rodzaju nieprzemysłanych „eksperymentów na żywym biznesie” może mieć bardzo realne, negatywne skutki, w postaci np. ograniczenia inwestycji w Polsce, przejmowania małych rodzimych firm przez duże podmioty, eliminacji z rynku części branż (np. centra usług wspólnych), czy likwidacji miejsc pracy.

3. Gospodarcza szkodliwość Projektu

IGCC wskazuje, że wbrew argumentacji MF, podatek przychodowy jest rozwiązaniem powszechnie krytykowanym na forum międzynarodowym, a działania międzynarodowych organizacji zmierzające do walki z unikaniem opodatkowania - w efekcie prowadzonych wieloletnich analiz - koncentrują się na prawidłowym ustalaniu dochodu. Również tzw. globalny podatek minimalny (Filar II) opiera na odpowiednim opodatkowaniu dochodu.

Wprowadzenie podatku minimalnego uderzy we wszystkich przedsiębiorców, którzy w danym roku nie uzyskali wyników uznanych arbitralnie przez Ministerstwo Finansów za odpowiednie, a przy tym bez znaczenia będą przyczyny niewykazania wymaganej rentowności.

Z perspektywy ekonomicznej, koncepcja wprowadzenia podatku minimalnego przedstawiona w Projekcie nie uwzględnia m.in.:

- a) faktu, że poziom osiągniętych marż należy do specyfiki branżowej - w przypadku niektórych branż osiągnięcie niskich marż jest wynikiem sytuacji rynkowej, specyfiki biznesu, wysokiej konkurencji, a nie planowania podatkowego;
- b) ponoszenia przez niektóre branże podatków sektorowych (z wyjątkiem części branży finansowej, dla której przewidziano wyłączenie); np. branża handlowa ponosi już wydatki z tytułu podatku od sprzedaży detalicznej, którego od podatku minimalnego nie będzie można odliczyć, nałożenie kolejnego podatku przychodowego w branży, w której osiągnięte marże oscylują wokół 1% stanowi więc nieproporcjonalne obciążenie dla tego sektora, w porównaniu do innych rodzajów działalności i prowadzi do podwójnego opodatkowania tych samych przychodów;
- c) zagrożeń dla dalszego funkcjonowania istotnych m.in. dla rynku pracy podmiotów, które z uwagi na model rozliczeń wykazują wysokie przychody przy niskiej marży - np. centrów usług wspólnych;
- d) sytuacji podatników podatku akcyzowego, którzy w przychodach wykazują również efektywnie podatek akcyzowy (uwzględniony w cenie sprzedawanych towarów), który następnie muszą odprowadzić - w tej części podatek przychodowy będzie więc z perspektywy ekonomicznej naliczany od podatku akcyzowego;
- e) ryzyka podnoszenia cen przez podmioty m.in. dokonujące transakcje z konsumentami, co przełoży się na wzrost - i tak już od najwyższej od lat - inflacji;
- f) faktu, że dokonywanie inwestycji obciąża finansowo przedsiębiorcę w znacznie większym stopniu niż wynika to z dokonywanych odpisów amortyzacyjnych; w praktyce zazwyczaj pomioty ponoszące nakłady na rozwój i inwestycje stosują - przynajmniej w początkowej fazie - niskie stawki amortyzacji dla celów podatkowych - należałoby więc uwzględnić całość wydatków inwestycyjnych z danego roku, nie tylko odpisy amortyzacyjne;
- g) sytuacji podmiotów korzystających ze środków trwałych na podstawie umów leasingu - co w działalności gospodarczej jest oczywistą alternatywą dla nabycia środka trwałego finansowanego długiem;

- h) możliwości wytworzenia przez podatnika środka trwałego, a nie tylko jego nabycia; zróżnicowanie sytuacji podatników, którzy nabyli majątek trwały i takich, którzy go wytworzyli jest nieuzasadnione;
- i) podatników nabywających na potrzeby działalności gospodarczej wartości niematerialne i prawne - np. technologie; Projekt nie przewiduje możliwości odliczenia takich wydatków w kalkulacji dochodowości; Projekt dyskryminuje więc biznes nowoczesny, oparty np. na własności intelektualnej;
- j) zapewniania przez przedsiębiorców miejsc pracy - wzór na kalkulację dochodowości pozwala jedynie wyłączyć koszty amortyzacji, pominięto natomiast inne oczywiście zasadne gospodarczo wydatki, jak np. koszty wynagrodzeń pracowników i podwykonawców;
- k) obowiązujących już obecnie przepisów podatkowych uniemożliwiających w praktyce stosowanie optymalizacji z wykorzystaniem kosztów, które stanowią podstawę opodatkowania podatkiem minimalnym (m.in. ceny transferowe, limitowanie kosztów finansowania dłużnego, klauzule antyabuzywne); nie jest więc prawdą, że koszty finansowania dłużnego to koszty służące obniżaniu opodatkowania - co więcej, podatek będzie naliczany również od tej części kosztów, które nie mogą - z uwagi na limity - stanowić kosztów uzyskania przychodów, a więc w żaden sposób nie przyczyniają się do wykazywania straty lub niskiej dochodowości!
- l) faktu, że wprowadzone - w ramach autopoprawki rządowej z 14 września 2021 r. (druk sejmowy nr 1532-A) wyłączenia dla niektórych branż np. z uwagi na stosowanie cen regulowanych wiąże się z ryzykiem niedozwolonej pomocy publicznej.

Powyższe - jedynie przykładowe - wyliczenie okoliczności, których autorzy koncepcji minimalnego podatku dochodowego nie wzięli pod uwagę jednoznacznie wskazuje, że Projekt we wskazanym zakresie nie może być dalej procedowany.

II. Ukryta dywidenda i podatek od przerzuconych dochodów

Projekt - poza minimalnym podatkiem dochodowym - wprowadza także szereg innych bardzo niekorzystnych dla biznesu zmian w podatku dochodowym od osób prawnych. Liczne postulaty zmian w Projekcie zgłoszone przez IGCC w ramach konsultacji społecznych w większości nie zostały uwzględnione. Na tym etapie IGCC wskazuje jedynie na najpoważniejsze problemy, które wynikać będą z przepisów o tzw. ukrytej dywidendzie oraz podatku od przerzuconych dochodów.

Projekt przewiduje obostrzenia w odniesieniu do wydatków ponoszonych na rzecz podmiotów powiązanych z tytułu usług niematerialnych i należności licencyjnych. W uzasadnieniu wskazano, że jednocześnie uchyla się art. 15e, który był krytykowany. IGCC pragnie wskazać, że uchylany art. 15e limitujący możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów ww. wydatków jednocześnie zapewniał podatnikom możliwość niestosowania limitów, w przypadku wydatków, które:

- a) były bezpośrednio związane z wytworzeniem lub nabyciem przez podatnika towaru lub świadczeniem usług; lub
- b) były objęte APA.

Przepis art. 15e był krytycznie oceniany od momentu jego wprowadzenia w 2018 roku, jednakże wówczas Ministerstwo Finansów nie odstąpiło od jego wprowadzenia. Podatnicy podjęli więc kosztowne działania dostosowawcze w postaci:

- występowania o wydanie interpretacji indywidualnych potwierdzających bezpośredni związek, o którym mowa w pkt a) powyżej - na dzień 15 września 2021 r. w oficjalnej bazie MF <https://sip.mf.gov.pl/> znajduje się ponad 1800 interpretacji indywidualnych dotyczących art. 15e;
- występowania o wydanie APA - ze statystyk zamieszczonych na stronach MF wynika, że na 426 wniosków o wydanie APA złożonych w latach 2006 - 2020, aż 340 złożono w latach 2018-2020, a więc po wprowadzeniu art. 15e.

Część proponowanych zmian (w zakresie podatku minimalnego) MF uzasadnia nieefektywnością postępowań i dużym obciążeniem administracji w związku z ilością składanych wniosków. Przedsiębiorcy stanowczo sprzeciwiają się praktyce, w ramach której wprowadzenie bardzo krytykowanych od początku przepisów (IGCC jeszcze na etapie projektu wprowadzającego art. 15e podczas konsultacyjnych spotkań roboczych przedstawiała wśród skutków jego wprowadzenia m.in. duże obciążenie administracji masowymi wnioskami o APA i interpretacje indywidualne) prowadzi do nieefektywności administracji podatkowej, w wyniku czego dochodzi do kolejnej bardzo niekorzystnej zmiany przepisów, tłumaczonej niewydolnością administracji. Należy także podkreślić, że podatnicy ponieśli bardzo istotne koszty zarówno administracyjne - opłata administracyjna za wydanie APA wynosi nawet 200.000 zł, jak i koszty profesjonalnych analiz skomplikowanych, niewłaściwie skonstruowanych przepisów.

Z tego powodu, ochrona wynikająca z uzyskania APA oraz bezpośredniego związku wydatków z wytworzeniem lub nabyciem przez podatnika towaru lub świadczeniem usług powinna w związku z kolejną nowelizacją zostać uwzględniona także w przepisach o ukrytej dywidendzie oraz o podatku od przerzucanych dochodów.

Konieczność uwzględnienia wyłączenia z podatku od przerzucanych dochodów transakcji z podmiotami z Wielkiej Brytanii wynika z istnienia silnych związków gospodarczych polskich firm z podmiotami z Wielkiej Brytanii. Szczególny status prawny Wielkiej Brytanii, pomimo Brexitu, wynika z umowy o handlu i współpracy pomiędzy UE i Wielką Brytanią. Konfederacja Szwajcarska jest natomiast traktowana w sposób zbliżony do państw UE m.in. w przepisach dotyczących podatku u źródła. Dla zachowania spójności systemowej należy więc także uwzględnić te kraje w art. 24aa ust. 10.

Z poważaniem,

Joanna Jaroch-Pszenczna

Wicedyrektor CCIFP

Przesłano kopię wiadomości do:

Grzegorz Bierecki, Zastępca przewodniczącego Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Leszek Czarnobaj, Zastępca przewodniczącego Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Krzysztof Kwiatkowski, Senator

Międzynarodowa Grupa Izb Handlowych - International Group of Chambers of Commerce (IGCC) powstała w 2005 r. w celu stworzenia jednolitej platformy do komunikacji dla międzynarodowego środowiska przedsiębiorstw z władzami Rzeczypospolitej.

Obecnie IGCC skupia 17 Izb Handlowych, które reprezentuje obecnie 23 kraje i ponad 2700 przedsiębiorstw, przedstawiciele najbardziej znaczących inwestorów zagranicznych na polskim rynku, zatrudniającym bezpośrednio ponad 800 tysięcy osób.

W imieniu:

AHK (Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa)
AmCham (Amerykańska Izba Handlowa w Polsce)
BBC (Belgijska Izba Gospodarcza)
BPCC (Brytyjsko-Polska Izba Handlowa)
CCIFP (Francusko-Polska Izba Gospodarcza)
IPCC (Irish Polish Chamber of Commerce)
CCII (Włosko-Polska Izba Handlowo-Przemysłowa w Polsce)
NPCC (Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza)
PHIG Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza)
PICC (Polish-Israeli Chamber of Commerce)
Polish Canadian Chamber of Commerce (PCCC)
Polsko - Szwajcarska Izba Gospodarcza
PLIG (Polsko-Luksemburska Izba Gospodarcza)
PPCC (Polsko - Portugalska Izba Gospodarcza)
SPCC (Skandynawsko - Polska Izba Gospodarcza)

